

Zemkopības ministrija

Republikas laukums 2, Rīga, LV-1981, tālr. 67027010, fakss 67027512, e-pasts zm@zm.gov.lv, www.zm.gov.lv

Rīgā

22.04.2015 Nr. 2.2-2/1510/2015

Uz 07.04.2015. Nr. 46

Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome

Par LOSP dārzkopības grupas lēmumiem

Zemkopības ministrija ir iepazīsinies ar Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (Turpmāk –LOSP) 2015.gada 7.aprīļa vēstuli Nr.46 „Par LOSP dārzkopības grupas lēmumiem” un sniedz sekojošas atbildes uz vēstulē uzdotajiem jautājumiem:

1) Informējam, ka šobrīd jau ir veikti vai arī vēl turpinās virkne zinātnisko pētījumu saistībā ar integrētās augu aizsardzības ieviešanu, tā:

- Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam atbalsta pasākuma “Tehniskā palīdzība” ietvaros Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) no 2013.-2015.gadam īsteno darbību “Latvijā audzējamu kultūraugu audzēšanas vadlīniju, ietverot integrētās augu aizsardzības principus, izstrāde un kaitīgo organismu monitoringa nodrošināšana”. Minētās darbības ietvaros VAAD:

- izstrādā 19 kultūrspecifiskās vadlīnijas kultūraugu audzēšanai, kurās ir ietverti integrētās augu aizsardzības principi;
- izstrādā metodisko materiālu lauksaimniekiem kultūraugu attīstības stadiju noteikšanai;
- pilnveido kaitīgo organismu brīdinājumu sistēmu;
- veic kaitīgo organismu monitoringu;
- pilnveido VAAD mājas lapā esošo brīdinājuma sistēmu.

- LAP 2007.- 2013 ietvaros tika finansēts zinātnisks pētījums „Vidi un ūdeņus saudzējošai audzēšanai piemērotu augļaugu šķirņu sortimenta, audzēšanas tehnoloģiju un integrētas augu aizsardzības sistēmas izstrāde dažādos agroklimatiskajos apstākļos” (*Iepirkuma identifikācijas numurs ZM/2010/1_LAP*) kuru realizēja Latvijas valsts augļkopības institūts sadarbībā ar četrām zinātniskajām institūcijām. Šī pētījuma rezultātā tika sagatavoti *Ieteikumi vidi saudzējošai augļu un ogu komerciālai audzēšanai*, un šajos ieteikumos ir noteikti arī kritiskie sliekšņi – ābolu tinējam, ābolu zāglapsenei un laputīm.

Papildus tam Latvijas Lauksaimniecības universitāte no 2011.-2014.gadam veica pētījumu “Kultūraugu kaitīgo organismu izplatības, postīguma un attīstības ciklu pētījumi kaitīguma sliekšņu izstrādāšanai integrētajā augu aizsardzībā” ar mērķi izstrādāt rekomendācijas integrētās augu aizsardzības metožu ieviešanai labības, rapša un dārzena audzēšanā.

Informējam, ka šobrīd nevienā no atbalsta programmām nav pieejams finansējums papildu pētījumu veikšanai, taču Zemkopības ministrija izvērtēs LOSP dārzkopības grupas vēlmes nepieciešamajiem pētījumiem, plānojot atbalsta pasākumus 2016.gada budžeta ietvaros.

2) Attiecībā uz finansējuma piešķiršanu VAAD Agroķīmijas laboratorijai, lai būtu iespējams veikt augšņu agroķīmisko izpēti, nosakot barības elementu daudzumu arī augsnes tilpuma vienībās (litros (l) vai kubik decimetros, vēršam uzmanību, ka ieteikumi augu mēslošanai visās valstīs tiek balstīti uz augsnes nodrošinājumu (zems, vidējs, augsts) ar barības elementiem, savukārt nodrošinājuma grupas katrā valstī tiek klasificētas, pamatojoties uz konkrētajā valstī izmantotajām augšņu analīžu metodēm. Tas nozīmē, ka Latvijas audzētājiem izmantojami varētu būt tikai Polijas speciālistu ieteikumi, jo tikai Polijā augsnes agroķīmiskie rādītāji tiek noteikti ar tādām pašām metodēm kā Latvijā, t.i., pH – KCl izvilkumā, fosfors un kālijs – pēc Egnera-Rīma (DL metode). Piemēram, Vācijā un Austrijā fosforu un kāliju nosaka izmantojot kalcija acetātu, kalcija laktātu un etiķskābi (CAL metode), Lietuvā, Slovēnijā un Ungārijā – ar Egnera-Rīma-Domingo metodi (AL), Igaunijā un Čehijā – pēc Mēliha (ME-3). Metožu rezultātu savstarpējai salīdzināšanai pagaidām nav izstrādāti konkrēti koeficienti.

Minēto jautājumu būtu nepieciešams pārrunāt klātienē ar lauksaimnieku pārstāvjiem. Lai Valsts augu aizsardzības dienests varētu veikt analīzes pēc citas metodikas, nepieciešams papildus aprīkojums laboratorijai, analīžu standarti, akreditācijas iegūšana konkrētai analīžu metodei. Tāpēc būtu nepieciešams apzināt lauksaimnieku ieinteresētību šādu rezultātu saņemšanā.

Tāpat būtu nepieciešama diskusija klātienē ar zinātniekiem un ieinteresētajiem lauksaimnieku pārstāvjiem par Latvijas zinātnieku pētījumiem un viedokli dārzenū, augļkoku un ogulāju mēslošanā.

3) Saistībā ar lūgumu piešķirt atbalstu piešķiršanu pilnas augšņu agroķīmiskās izpētes veikšanai un skābu augšņu kalķošanai informējam, ka 2012.gadā VAAD veica lauksaimniecībā izmantojamās zemes augšņu agroķīmisko izpēti reprezentatīvai lauku saimniecību izlases kopai visos Latvijas plānošanas reģionos, kopumā 10 000 ha plātībā.

Savukārt 2013.gadā VAAD veica neapstrādātās lauksaimniecībā izmantojamās zemes augšņu agroķīmisko izpēti reprezentatīvās izlases kopai visos Latvijas plānošanas reģionos 5000 ha plātībā.

Visa iegūtā informācija tiek uzkrāta Kultūraugu uzraudzības valsts informācijas sistēmas augšņu agroķīmiskās izpētes datu bāzē.

Minētie novērtējumi īstenoti, izmantojot Lauku attīstības programmas 2007.-2013.gadam atbalsta pasākuma "Tehniskā palīdzība" finansējumu.

Turklāt Eiropas Komisijas izpratnē – skābu augšņu kalķošana – ir tiešās ražošanas izmaksas, kas pielīdzināms augsnes mēslošanai un atbalsts tam nav paredzēts.

4) Jautājumā par dārzkopības profesionālo izglītību Zemkopības ministrija izprot problēmu, kas saistīta ar labāko dārzkopības nozares speciālistu iespēju iesaistīties izglītības procesā. Minēto jautājumu plānojam tuvākajā apspriest ar Izglītības un zinātnes ministriju.

Valsts sekretāra p.i.

J.Šnore

G.Lanka
67027461;
A.Zvirbule
67027674;
I.Slokenberga
67027123